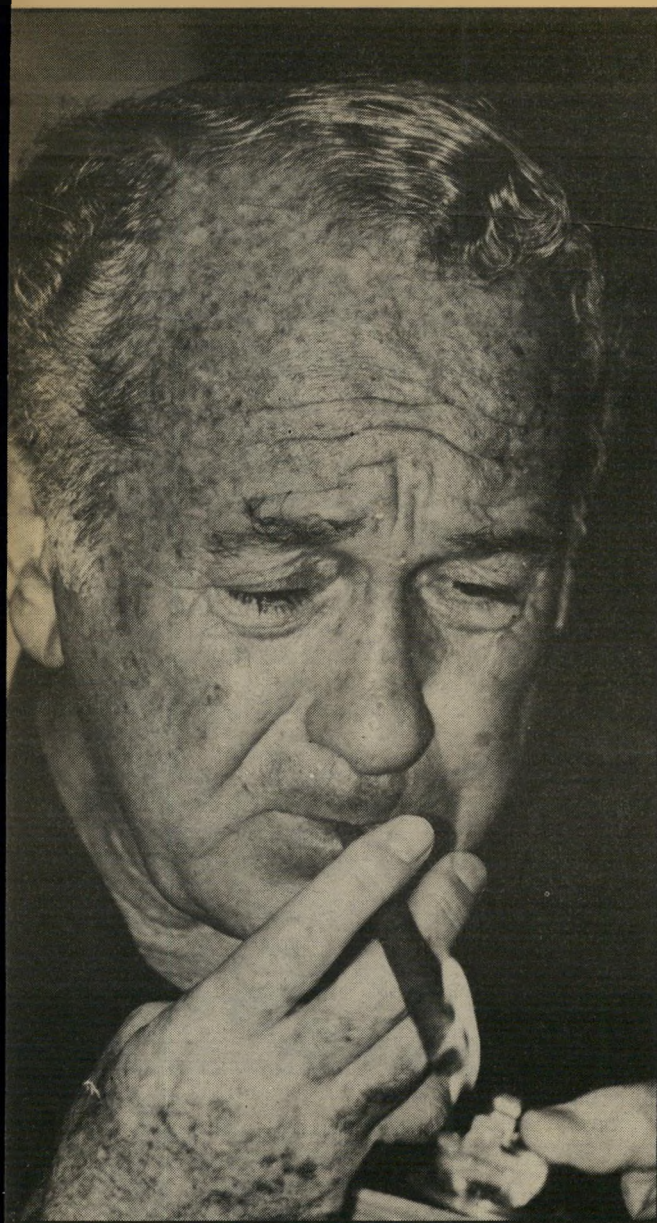

צ'ייץ' או שייף: מי יהיה הצ'ייץ'?

ד"ר אדם זהה, אומר המלונאי "חיים שייף על ראש עיריית תל-אביב, שלמה (צ'ייץ') להט, הוא לא יציב. הוא פסיכי. הוא צריך לעבוד בדריקה פסיכיאטרית. זה עוילס-גויילס שנותנים לאדם כזה להיות ראש עיר. הוא עושה צחוק מאנשים".

שייף אומר את הדברים בנימה רגועה, כמעט בעצב, כמי שפורך הבחנות רפואיות. "יש אצלו התקפות של חוסר-יציבות. הוא מסוכן לציבור. הציבור צריך להיזהר ממנו. קח לדוגמה את הבית-ספר ההוא, תתחיל לחטט בעבר שלו. היה דו"ח מבקר המדינה, והוא היה צריך לומר: נכשלתי — ולהתפטר. הוא עדיין לא יודע מה אני מכין לו. אני אלהם בו ואראה לו".

המאורע שהבעיר את חמתו של המלונאי כסוף-השיער היה הרס המיבנה שליד בניין שקס ברחוב איבן-גבירול בתל-אביב. השבוע שחוט כוחות העירייה על המיבנה והרסו אותו. המיבנה, לטענת העירייה, לא היה חוקי. שייף טען כי ראש-העירייה פשוט מתנכל לו, כדי להוכיח לאנשי שוכנות-הדרום של תל-אביב שגם בצפון-העיר נעשה צדק. שייף הוא הקורבן.

לפי גירסתו של שייף, כל תולדות חייו הן מילחמה ארוכה ותסרת-פשרות של אדם פשוט נגד אנשים חשובים, אנשי השליטון, המבקשים להתנכל לו. הם מתנכלים לו משום שהוא — שלא כמו האחרים — אינו מוכן לשלם שוחד. הוא ניצב על רגליו ונלחם. הוא אינו הולך בתלם.

הגירסה הזאת הופכת את סיפור חייו של שייף לראשון מיוחד במינו.

ברכישתם ובהנהגה בהם ללא רישיון, וביוני 1944 הוא נדון לחודש מאסר או לקנס בסך 20 ל"י.

הבריטים היו בעיקבותיו של הצעיר הנמרץ, והם שלחו אותו כזה אחר זה למחנות-המעצר שלהם ברחבי הארץ, בעוון פעילותו המחתרנית.

בניתיים הוא הסתבך פעם נוספת בפלילים, בשנת 1946. הוא נדרש לשלם קנס כשנמצאו ברשותו סחורות מוברחות.

במילחמת-העצמאות התגייס חיים שייף לצה"ל, אך שירותו קוצר, אחרי שאחד מאחיו נפל ביד-מרכזי.

כשהוקמה מדינת ישראל, התחילו העסקים של חיים שייף לפרוח יחד עימה.

לעיסקי המלונאות שלו נכנס שייף כבר כשהיה בן 25. הוא כבר היה נשוי אז. את אשתו איילה, הוא הכיר בתקופה שבה היה במעצר-בית, בפקודת הבריטים.

המלון הראשון של שייף היה וינדאר החיפאי. המלון היה רכושו של ערבי עשיר, בוטגי שמו, שביקש להיפטר מרכושו כמעט בכל מחיר, כדי להסתלק מישראל. שייף סייע לו. הוא

לפי גירסתו של שייף, כל תולדות חייו הן מילחמה ארוכה ותסרת-פשרות של אדם פשוט נגד אנשים חשובים, אנשי השליטון, המבקשים להתנכל לו. הם מתנכלים לו משום שהוא — שלא כמו האחרים — אינו מוכן לשלם שוחד. הוא ניצב על רגליו ונלחם. הוא אינו הולך בתלם.

הגירסה הזאת הופכת את סיפור חייו של שייף לראשון מיוחד במינו.

סחורות גנובות

עקרות-הבית של חיפה וזכרות את שייף היטב. היתה לו חנות ידועה יפה ליד שוק תלפיות, בהדרה-כרמל. שייף, טוענות עקרות-הבית, הפקיע מחירים.

כשאזורים ואת לשייף, הוא מחייך. זהו הסיפור היחיד שהוא אינו מכחיש. "הייתי אז ילד. אני גם היום לא אומר

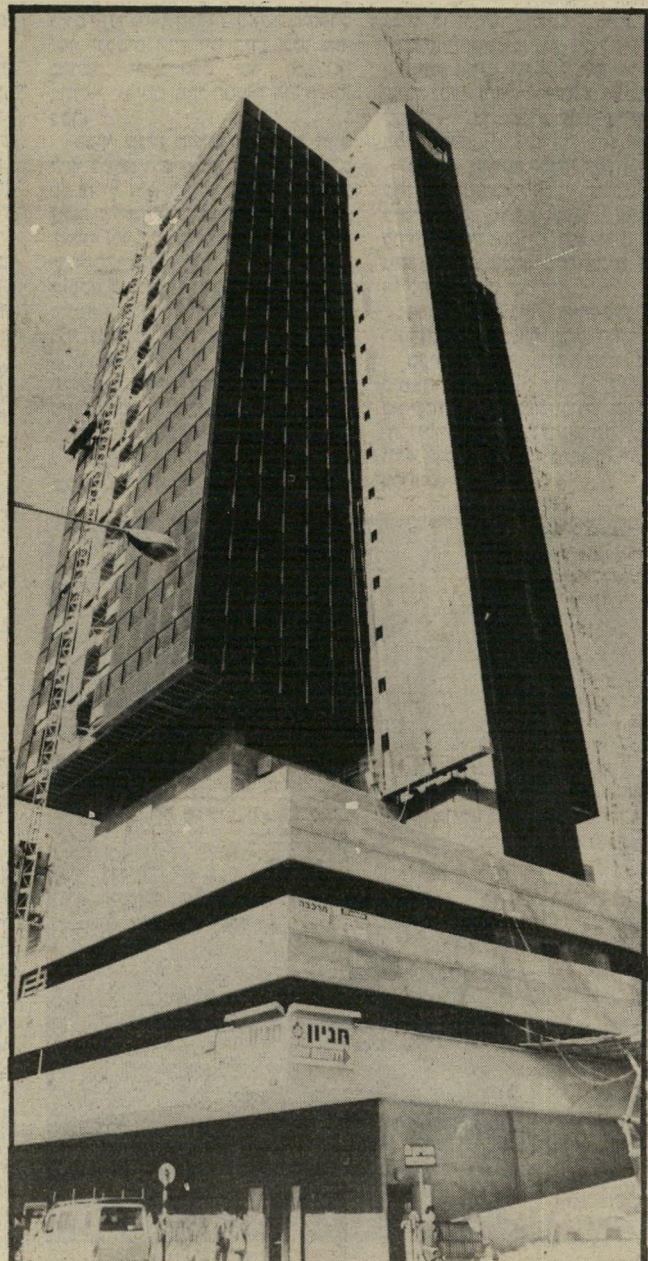
"יש אצלו חוסר יציבות!"

שאני מוכר כזול. אני איש-עסקים. אני קונה כזול ומוכר ביוקר", הוא אומר, "וכך אני מרוויח!".

באותם ימים עדיין היה שייף נער. אביו, רב שייף, בא לארץ-ישראל-פלסטינה ב-1936. הוא הותיר את אשתו ואת ארבעת ילדיו בגאליציה שבדרום פולין. רב שייף עבד בטחנת אורז במפרץ חיפה, ונהרג בידי ערבים, בקרב שהתחולל ליד הטחנה. המיש פחה הגיעה אחרי מותו.

חיים שייף היה אז בן 13. הוא קיבל עבודה בטחנת-האורז שבה נהרג אביו. בהתחלה היה שומר-לילה, ואחר-כך נשא על גבו את שקי-האורז, כסבל. מסתבר שמשכורתו כסבל הספיקה לא רק לפרנסת המישפחה, אלא גם לחסכונות נאים. לא חלף זמן רב, עד שהנער הצעיר פתח לעצמו חנות משלו. הוא היה אז בן 17.

שייף, שהיה הנידן תנועת בית"ר, הצטרף לאצ"ל. אחת הגירסות על

הקרב על השקם: בניין המריבה

מלונאי שייף: "צ'ייץ' מסוכן לציבור!"

תיווך בינו ובין כמה משקיעים חיפאיים, קיבל שישית מן המלון ואת הזכות לנהלו.

על אופן ניהולו של המלון הזה מתלכדות עד היום אגרות בחיפה. אחד הסיפורים העסיסיים הוא, שמחוסר אורחים, נאלץ שייף לערוך בבית-המלון שלו גם שמחות מישפחתיות, חתונות וטיקסי בר-מצות בנוסח יהודי מיוחד אירופה. כדי לייצל את המיטבה ולהזייל את המזון, השתמש שייף בכריכת הנוי שנמצאה בחצרה-המלון. הוא גידל בה קרפיונים, שנשחטו לקראת השמחות.

עיסקי הקרפיונים צלחו, ושייף החליט לנצל את ההצלחה, ופתח במלון שלו גם מיסעדת רגים.

"זה עוילס-גויילס שנותנים לאדם כזה להיות ראש עיר!"

שייף לא החזיק במלון שלו זמן רב. הוא מכר את חלקו ברווח ניכר למועצת-הפועלים של חיפה, שלימים נכנסה לעיסקי מקרקעין מסועפים גם עם חבר אחר של המישפחה הלוחמת — יעקב מרידור.

היום החיפאי הצעיר בא לעיר הגדולה תל-אביב, וערך הסכה קצרה לקבלנות-בניין. הוא בנה בית-מגורים ברחב ז'בוטינסקי, שנחשב אז הצפון הרחוק של העיר. בית-המגורים הזה הביא לו את השותף הרציני הראשון שלו, אברהם פייג, הוא היה יהודי-הונגרי שחי בכלגיה, וביקש להשקיע בישראל. קרוב מישפחה של פייג התגורר במלון של שייף.

פייג היה מוכן להשקיע 25 אלף דולר — סכום עצום באותם הימים — כדי לבנות ביחד עם שייף את מלון הנשיא בירושלים. אך פייג ושייף לא היו מוכנים להסתפק בשערה-החליפין הרישמי של הדולר — 70 אגורות,